

Poel, E.A.H. (Etienne) van der

Van: EK-postbus
Onderwerp: FW: VNG visie op Wet Verdringingstoets (EK 34325 A)
Bijlagen: Eric de Rijk_2316391640_001.pdf

GRIFFIE EERSTE KAMER	
NR.	160916.01
RUB.	<u>XV</u>
DATUM	CS 24. MRT 2017
KOPIE	SZW
VERW.	34325

Van: Eric de Rijk [<mailto:Eric.deRijk@VNG.NL>]

Verzonden: donderdag 23 maart 2017 17:43

Aan: Dooren, mr. W.A.J.M. (Kim) van

CC: Mathilde van de Ven; Ali Rabarison; Annelou van Egmond

Onderwerp: VNG visie op Wet Verdringingstoets (EK 34325 A)

Geachte mevrouw Van Dooren,

Zoals zojuist aan de telefoon besproken stuur ik u hierbij de visie van de VNG op het Initiatiefvoorstel Karabulut Wet Verdringingstoets (EK 34325 A). Zou u zo vriendelijk willen zijn hem te verspreiden onder de leden van de Commissie SZW?

Alvast hartelijk dank voor uw moeite!

Met vriendelijke groet,

Eric de Rijk

Eric de Rijk
senior adviseur public affairs
VNG
06-53339665
verzonden via tablet

Vaste commissie Sociale Zaken en
Werkgelegenheid uit de
Eerste Kamer der Staten Generaal
Mw. K. van Dooren, griffier
Postbus 20017
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
23 maart 2017
Ons kenmerk
DIR/COM/U201700244
Telefoon
06-57593276
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Wet Verdringingstoets (EK 34325 A)

Geachte mevrouw Van Dooren,

Op 28 maart houdt uw commissie het voorbereidend onderzoek inzake het Initiatiefvoorstel-Karabulut Wet verdringingstoets (EK 34325 A). Met het oog hierop wil de VNG u graag op de hoogte brengen van haar zienswijze op dit initiatiefvoorstel. Hieronder zullen wij betogen dat:

- de VNG het met de indienst er eens is dat verdringing moet worden tegen gegaan;
- de wet te vroeg komt en gemeenten in staat gesteld moeten worden om zelf invulling te geven aan een verdringingstoets;
- invoering van deze wet zal leiden tot een, naar de mening van de VNG, disproportionele toename van de uitvoeringslasten.

Wij vinden dat daarom deze wet niet aangenomen zou moeten worden.

1. Het Initiatiefvoorstel komt te vroeg

Zoals gezegd is de VNG, evenals de indienst van het wetsvoorstel, van mening dat verdringing moet worden tegengegaan. Wij vinden echter ook dat het huidig wettelijk instrumentarium in de Participatiewet voldoende handvatten biedt om verdringing aan te pakken. De VNG zou ervoor willen pleiten om de beleidsvorming en het toezicht op verdringing zoveel mogelijk over te laten aan het lokale bestuur, zodat er aansluiting blijft met het principe van decentralisatie. Met de Raad van State zijn we het eens dat wetgeving op dit punt te vroeg komt. Gemeenten moeten de tijd krijgen om dit zelf goed te regelen. Wij zien ook voorbeelden in de praktijk waarbij gemeenten samen met sociale partners in de arbeidsmarktregio goede afspraken maken hierover, zoals het Verdringingsprotocol in de regio Haaglanden.

2. Zorgen over de uitvoerbaarheid van de wet

Wij hebben zorgen over de uitvoerbaarheid van de Wet verdringingstoets in de praktijk. Daarbij gaat het om de volgende elementen:

1. De controle op verdringing
2. De rol van de gemeente bij de re-integratie van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt
3. De gemeentelijke rol bij participatie en vrijwilligerswerk
4. De effecten op Social Return

2.1 Controle op verdringing

Gemeenten krijgen een verordeningplicht om vast te leggen hoe en door wie op verdringing wordt gecontroleerd. De toetsingscriteria liggen vast in de nieuwe wet (art 8d). Maar controle daarop is moeilijk uitvoerbaar en kan leiden tot (grote) bureaucratie, terwijl het uitgangspunt zou moeten zijn dat gemeenten *in overleg met sociale partners* tot werkbare oplossingen komen. Van gemeenten wordt namelijk gevraagd om aan te tonen *dat* de arbeidsvoorwaarden in een externe organisatie zijn verslechterd of arbeidsovereenkomsten niet verlengd zijn en dat deze *veroorzaakt is* door inzet van bijstandsgerechtigden of Social Return. Deze vraag kan natuurlijk altijd worden gesteld aan de werkgever voordat een plaatsing wordt gerealiseerd, en dit achten wij ook wenselijk. De vraag is echter of de uitvoering er op afgerekend kan worden als het antwoord achteraf onjuist blijkt te zijn. De gemeente heeft hier immers geen instrumenten voor in handen.

2.2 De rol van de gemeente bij de re-integratie van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt

Kernvraag is in hoeverre de wet verdringingstoets ruimte biedt om enerzijds ongewenste verdringing van reguliere arbeid effectief tegen te gaan, maar anderzijds nuttige trajecten en voorzieningen voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt te behouden¹. Dit is bij uitstek een dilemma dat op lokaal niveau, in samenspraak met sociale partners, om een oplossing vraagt. De praktijk van de gemeente Den Haag laat zien dat de betrokken partijen hierover werkbare afspraken kunnen maken. Op dit moment achten wij dit een meer werkbare oplossing dan voorstellen die een extra administratieve belasting bij de uitvoering neerleggen en die gepaard gaan met de nodige zorgen over de uitvoerbaarheid.

2.3 Gemeentelijke rol bij participatie en vrijwilligerswerk

De wet stelt dat alle voorzieningen binnen de reikwijdte (art. 8f) moeten worden vastgelegd in overeenkomsten tussen het college en de organisatie waar de activiteit verricht wordt (art. 8g). Gemeente zijn lang niet in alle gevallen actief partij bij het afsluiten van overeenkomsten tussen de bijstandsgerechtigde en de organisatie die de participatie-activiteiten en het vrijwilligerswerk aanbiedt. Met deze wet wordt dus de facto van gemeenten gevraagd om ook bij het afsluiten van deze contracten op voorhand te controleren of sprake is van verdringing. Dat is extra werk, waarvoor in de wet geen extra middelen zijn voorzien. Voor ons geldt dat een extra taak niet opgelegd kan worden zonder daarvoor extra middelen ter beschikking te stellen. Daarnaast wordt van gemeenten gevraagd om al in gang gezette trajecten te toetsen op verdringing. Gemeenten zouden daarvoor eenmalig in totaal een budget van € 10 mln. krijgen. Nog los van de vraag of dit budget toereikend zou zijn, is duidelijk dat het gaat om een enorme operatie die gemeenten los van hun al bestaande taak moeten uitvoeren.²

¹ Het gaat dan niet alleen om het opdoen van werkervaring vanuit een bijstandspositie en het verwerven van werk vanuit Social Return, maar ook om vrijwilligerswerk en arbeidsmatige dagbesteding in de WMO.

² Voor een gemeente als Rotterdam zou dit bijvoorbeeld betekenen dat voor 10.000 plekken die ingevuld zijn in het kader van de tegenprestatie een toetsing moet plaatsvinden en er een contract afgesloten moet worden met de aanbieder van de plek.

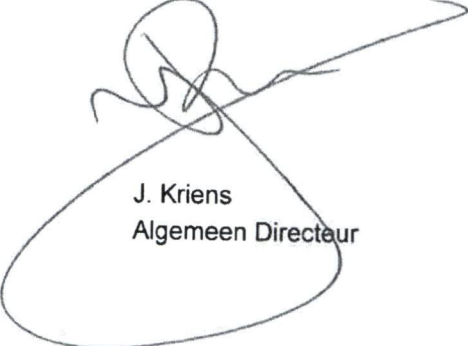
2.4 De effecten op Social Return

In aanbestedingen met een Social Return paragraaf wordt nu bewust vooraf niet vastgelegd hoe exact de *social return on investment* (SROI) verplichting wordt ingevuld. Dat volgt na gunning. Als toetsing vooraf vereist is, moeten de inschrijvende partijen voortaan vooraf al een plan uitwerken. Dit is een bureaucratische last die voor de ondernemer (en gemeente) prijsopdrijvend werkt en bovendien kan leiden tot aarzeling om nog in te schrijven. Een in onze ogen onwenselijk maatschappelijk effect. Wij zien ook niet de mogelijkheid om de invulling van de SROI-verplichting pas ná gunning te toetsen op verdringing. Dit zal leiden tot zeer ingewikkelde (en kostbare) juridische procedures. Ook hier is het van belang meer aan te sluiten bij de lokaal ontwikkelde praktijk.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Mathilde van de Ven (mathilde.vandeven@vng.nl, 06-57593276).

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen Directeur